

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІКА

Галузь знань	27 Транспорт
Шифр та назва спеціальності	275 Транспортні технології (за видами)
Назва освітньо-професійної програми	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Електроніки, автоматизації та метрології
Кафедра	Електроніки, транспортних технологій та логістики
Статус освітньої компоненти	ОК-06 ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
Форма навчання	Денна

ВИКЛАДАЧІ

Кораблінова Ірина Анатоліївна
korablinova.irin@gmail.com

доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу, кандидат економічних наук, доцент

Толкачова Галина Вікторівна
dront2009@ukr.net

доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу, кандидат економічних наук, доцент

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація до освітньої компоненти

Освітня компонента «Економіка» є обов'язковим освітнім компонентом у процесі підготовки здобувачів вищої освіти. Предметом вивчення освітньої компоненти є теоретичні та методологічні основи функціонування та розвитку системи економічних відносин, які складаються між людьми у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання необхідних для життя та діяльності благ, а також поведінка економічних суб'єктів на міні-, мікро-, мезо-, макро- та мегарівні аналізу. Курс також містить спеціальні теми, які присвячені аналізу сучасних тенденцій у бізнесі, а також методам проведення економічних розрахунків суб'єктів господарчої діяльності, що стане необхідним теоретико-методичним базисом для майбутніх, які будуть

	здійснювати управління як виробничо-технологічними процесами, так й профільними структурними підрозділами у сучасних компаніях.
Мета освітньої компоненти	Здобуття майбутніми фахівцями у галузі електроніки, автоматизації та електронних комунікацій ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів та явищ; сприяння розвитку компетенцій приймати обґрунтовані рішення у практичній діяльності; розкриття здібностей самостійного відстеження тенденцій розвитку економіки, аналізу інформаційних потоків та розуміння природи змін у діловому середовищі в умовах цифрових трансформацій, здійснення аналізу економічної ефективності та результативності діяльності підприємств, оволодіння методами та прийомами проведення економічних розрахунків, техніко-економічного обґрунтування та визначення економічного ефекту проєктів.
Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК-9 Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень.</p> <p>СК-10 Здатність оцінювати та забезпечувати ергономічну ефективність транспортних технологій.</p> <p>СК-11 Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.</p> <p>СК-13 Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити необхідні зміни виходячи з техніко-експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів (суден).</p>
Результати навчання	<p>РН 2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.</p> <p>РН 6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.</p> <p>РН 11. Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.</p> <p>РН 19 Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.</p>
Обсяг освітньої компоненти	Загальний обсяг освітньої компоненти: 5 кредитів ЄКТС (150 годин). Для денної форми навчання: лекції – 24 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 96 години.
Форма підсумкового контролю	Залік

**Терміни
викладання
освітньої
компоненти**

Освітня компонента на першому курсі у 2-му семестрі

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМ 1	<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки та бізнесу</i>
Тема 1.	Предмет економічної науки. Методи вивчення економічних явищ та процесів. Теоретичні основи економічного розвитку суспільства.
Тема 2.	Природа ринку. Типи ринкових структур. Конкуренція та співпраця. Поняття бізнесу, його цілі та умови функціонування.
Тема 3.	Мікроекономічний аналіз поведінки економічних суб'єктів. Особливості вивчення соціально-економічних процесів на мезо- та макрорівнях аналізу.
Тема 4.	Основи вивчення тенденцій та закономірностей розвитку світової економіки.
Тема 5.	Міжнародні корпорації у сфері інформаційних та комунікаційних технологій. Сучасні тенденції розвитку бізнесу у цифрову епоху.
ЗМ 2	<i>Змістовий модуль 2. Методи оцінки ефективності економічної дальності підприємства та проектування</i>
Тема 6.	Основні виробничі фонди підприємства. Нематеріальні ресурси підприємства. Оборотні засоби. Трудові ресурси.
Тема 7.	Результати діяльності підприємства. Доход та витрати підприємства. Прибуток і рентабельність підприємства. Система оподаткування, види податків підприємства.
Тема 8.	Економічний ефект та ефективність діяльності підприємства. Розрахунок показників фінансово-економічної ефективності та прибутковості, оцінка ефективності використання ресурсів.
Тема 9.	Визначення економічного ефекту для інноваційних проєктів. Бізнес-планування та кошторис. Показники ефективності проєктів.
Тема 10.	Розрахунок економічної ефективності автоматизації технологічних процесів. Визначення трудомісткості та вартості проєкту. Точка беззбитковості та термін окупності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економічна теорія: підручник [В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна]. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
2. Білецька, Л.В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка): підручник для студентів ВНЗ. [Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савіч]. К.: Центр учбової літератури, 2017. 664 с.
3. Економічна теорія: політична економія: навчальний посібник [За заг. ред. М. І. Зверькова]. Одеса: Атлант, 2014. 338 с.
4. Економіка поштового зв'язку: навч. посіб.; 2-ге вид. перероб. і допов. [В.М. Орлов, Н.Ю. Потапова-Сінько, Н.П.Спільна та ін.]. Одеса: ВМВ, 2012. 547 с.

5. Орлов В.М., Гранатуров В.М. Захарченко Л.А. Отливанська Г.А. Потапова-Сінько Н.Ю. Економіка телекомунікації. Навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред.. В.М. Орлова. [2-ге вид. перед.]. О.: ОНАЗ, 2015. 140 с.

Освітня компонента потребує комп'ютерного обладнання або мобільного пристрою з доступом до мережі Інтернет для роботи з актуальними інтерактивними картами, статистичними базами даних і звітами провідних міжнародних організацій, міжнародних корпорацій та консалтингових агенцій.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

За розкладом консультацій кафедри

ЗАГАЛЬНА СХЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 80 балів, за результати заліку – до 20 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти		

ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Політика щодо відвідування та проведення занять. Під час лекцій та практичних занять використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання, які допомагають не тільки засвоїти теми курсу, а й розвинути навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, під час групових дискусій та виконання завдань розвинути комунікативні навички, навички співпраці, адаптації тощо. Крім того, для підвищення ефективності навчання на заняттях застосовуються змішані форми, наприклад, метод перевернутого класу, навчання інших студентів у групі тощо. Такий підхід до занять передбачає обов'язкову присутність. Важливо розуміти, що через відсутність на занятті можна втратити логіку, якою пов'язані всі теми курсу. Про це лектор попереджає на вступній лекції, де відбувається знайомство зі структурно-логічною схемою курсу. Тож, бажано, навіть, якщо була поважна причина відсутності, відвідати консультацію та з викладачем обговорити проблемні питання теми або низки тем через розбір «скрізних» питань, виконати поточні домашні завдання, які необхідні для закріплення знань та формування теоретичного фундаменту.

Під час вивчення дисципліни «Економіка» можна використовувати не тільки рекомендовану літературу, а й різні бібліотечно-інформаційні ресурси для розширення уявлення про ті чи інші економічні явища і процеси, які висвітлюються вченими-економістами з позицій різних наукових шкіл й підходів. Мобільні пристрої під час проведення занять дозволяється використовувати лише для навчальних цілей.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в ДУІТЗ. Усі види письмових робіт повинні бути написані студентом самостійно та мати високий рівень оригінальності.

Політика щодо оцінювання успішності. Результати підсумкового контролю успішності навчання оцінюються за 100-бальною шкалою та перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою:

- оцінювання роботи за ЗМ 1 – мах 40 балів;
- оцінювання роботи за ЗМ 2 – мах 40 балів;
- залік – мах 20 балів.

До заліку допускаються здобувачі, які виконали завдання у межах кожного змістового модулю.

Загальна оцінка з дисципліни – максимум 100 балів. У випадку отримання менше 60 балів, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Умови зарахування пропущених занять. Здобувач, який не з'явився на залік або не був допущений на момент його проведення, має право повторно його пройти у визначені викладачем терміни під час консультацій/ відпрацювань.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle